

ปกิณกะ

## พจนานุกรมศัพท์แพทย์ อักษร I (ต่อ)

คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์แพทยศาสตร์ ราชบัณฑิตยสภา\*

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ileus     | ภาวะลำไส้อุดตัน น. สาเหตุ ได้แก่ การล้มเหลวของการบีบรัดลำไส้<br>adynamic i. ภาวะลำไส้อุดตันไร้พลวัต น. สาเหตุที่พบบ่อย ได้แก่ เยื่อช่องท้องอักเสบ<br>dynamic i. ภาวะลำไส้อุดตันพลวัต น. การอุดตันเหตุส่วนลำไส้หดเกร็งตลอดเวลา คมม. hyperdynamic i., spastic i.<br>hyperdynamic i. ภาวะลำไส้อุดตันพลวัตเกิน น. คมม. dynamic i.<br>mechanical i. ภาวะลำไส้อุดตันเชิงกล น. พบในรายไส้เลื่อน ลำไส้มีการติดยึด ลำไส้บิดเกลียว ลำไส้ขมวดเป็นปม<br>meconium i. ภาวะลำไส้อุดตันขี้เทา น. พบในเด็กแรกคลอดมีขี้เทาเหนียวแน่น มักพบร่วมกับภาวะพังผืดถุง<br>occlusive i. ภาวะลำไส้อุดตันอุดตัน น. การอุดตันลำไส้เชิงกลที่รุนแรง ดู mechanical ileus<br>paralytic i. ภาวะลำไส้อุดตันอัมพาต น. คมม. adynamic i.<br>spastic i. ภาวะลำไส้อุดตันเกร็ง น. พบในกลุ่มอาการโกลิฟรี่ คมม. dynamic i., hyperdynamic i. | iliacum III ๑. ป่วย ว. ไม่สบาย ๒. เป็นโรค ว. มีความผิดปกติทางกายหรือทางจิตใจ<br>Illacrimation ภาวะน้ำตาท่วม น. การหลั่งน้ำตานองคมม. epiphora<br>Illaqueation การปรับแก้ขนตาแยงตา น. การบำบัดภาวะขนตาแยงตาโดยใช้ห่วงคล้องรังออกมา<br>Illinition การทาถู น. การบำบัดรักษาอาการโดยทายาถูขนาด<br>Illness ๑. การป่วย น. ๒. โรค น. การไม่สบายจากเหตุต่างๆ<br>Compressed air i. โรคอากาศหนืด น. อาการป่วยจากการลดความกดอากาศรอบกายฉับพลัน คมม. decompression sickness<br>Emotional i. การป่วยเหตุอารมณ์ น. คล้ายการป่วยทางจิต (mental disorder)<br>Mental i. โรคจิตประสาท น. คมม. mental disorder<br>Psychosomatic i. โรคกายเหตุจิต น. คมม. psychosomatic disorder<br>Radiation i. โรคเหตุรังสี น. คมม. radiation sickness<br>Illumination ๑. การส่องสว่าง น. การให้แสงสว่างแก่พื้นที่ เช่น โพรง อวัยวะ บริเวณที่ต้องการตรวจ ๒. ความสว่างต่อหน่วยพื้นที่ มีหน่วยเป็น lux<br>Axial i. การส่องสว่างตามแนวแกน น. กรณีตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์<br>Darkfield i. การส่องสว่างสนามมืด น. การส่องแสงรอบสิ่งตรวจ ทำให้เห็นสิ่งตรวจสว่างในพื้นที่หลังที่มืด คมม. dark-ground i. ดูที่หัวข้อ ultramicroscope<br>Dark-ground i. คมม. darkfield i. |
| Ilia      | กระดูกปีกเชิงกราน น. พหูพจน์ของ ileum<br>Iliac เกี่ยวกับ ileum                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Iliometer | มาตรกระดูกเชิงกราน น. เครื่องมือวัดความสูงของสันปีกกระดูกปีกสะโพกและระยะห่างจากแนวกลางกระดูกสันหลัง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Iliopagus | แฝดปีกกระดูกเชิงกราน น. แฝดสมมาตรติดบริเวณกระดูกปีกเชิงกราน ดู ileodelphus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Ilium     | กระดูกปีกเชิงกราน น. คมม. iliac bone, os                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

\*ศ.ดร.นพ.สมชัย บวรกิตติ ประธานกรรมการ, ศ.นพ.ก้องเกียรติ คุณท์กันทรากกร กรรมการ, รศ.พญ.จันทพงษ์ วะสี กรรมการ, ศ.พญ.ฉวีวรรณ บุญนาค กรรมการ, ศ.คลินิก พญ.คุณไธวัช ดุลยจินดา กรรมการ, รศ.พญ.วณิ วิสุทธ์เสรีวงศ์ กรรมการ, ศ.ดร.พญ.ศศิธร ผู้กฤติยาคามิ กรรมการ, ผศ.นพ.เอกชัย โค้ววิสารัช กรรมการ, ผศ.นพ.ปานเทพ สุทธิพันธ์ กรรมการ, ผศ.ดร.สพญ.ศิริวรรณ พรพาพงศ์ กรรมการ, รศ.พญ.วราพรรณ เสนาณรงค์ กรรมการ, พอ.นพ.สุรจิต สุนทรธรรม กรรมการ, รศ.ภญ. อรลักษณ์ แพร่ตุล กรรมการ, ศ.นพ.วิเชียร เลหาเจริญสมบัติ กรรมการ, นพ.สมเกียรติ ลีละศิธร กรรมการ, ศ.นพ.ศิริฤกษ์ ทรงศิริโล กรรมการ, น.ส.สมทรง ศกุนตนากร กรรมการและเลขานุการ, น.ส.มณฑิรา เกษมสุข กรรมการและรองเลขานุการ

**Illuminator** ตัวส่องสว่าง น. แหล่งให้แสงสว่าง

**Illuminism** ภาวะหลอน น. การสับสนกับจินตภาพ

**Illusion** ภาวะหลง น. การแปลภาพที่เห็นผิดจากความเป็นจริง  
ILT อักษรย่อของ *infectious laryngotracheitis*

**Ima** คำลาตินหมายถึงต่ำต่ำสุด

**Image** ภาพเหมือน น. การรับรู้สิ่งที่เห็นอย่างถูกต้อง  
**Accidental i.** ภาพค้ำ น. การเห็นภาพหลังจากภาพจริงหายไปแล้ว *คम्म. after i.*  
**After i.** ภาพค้ำ น. ภาพติดตาระยะสั้นๆ *คम्म. accidental i.*  
**Eideric i.** จินตภาพค้ำ น. การรบกวนภาพที่เคยเห็นชัดเจน  
**False i.** ภาพเท็จ น. ภาพที่เห็นบิดเบือนเนื่องจากตาเข  
**Incidental i.** ภาพค้ำ น. ความรู้สึกว่ายังมีภาพอยู่ต่างๆ ที่เอาภาพออกไปแล้ว  
**Memory i.** ภาพความทรงจำ น. ความรู้สึกเห็นภาพที่อยู่ในความทรงจำ  
**Mirror i.** ภาพกระจกเงา น. ภาพแสงที่เห็นสะท้อนจากกระจกตาและเลนส์เมื่อตรวจผ่านตะเกียงรูเลื่อน ๒. ภาพเห็นในกระจกเงาที่กลับข้าง  
**Negative i.** ภาพเท็จ น. *คम्म. afterimage*

**Imagery** ๑. การสร้างภาพในจิต น. จินตภาพจากความคิดทางจิตใจ ๒. จินตภาพบำบัด น. การบำบัดแปรเปลี่ยนเจตคติ

**Imaging** การสร้างภาพคมชัด น. การสร้างภาพทางรังสีวิทยา และภาพเหนือเสียง  
**Magnetic resonance i. (MRI)** การสร้างภาพคลื่นสนามแม่เหล็ก น. การนำหลักการคลื่นแม่เหล็กในนิวเคลียสในการตรวจวินิจฉัยรอยโรคเนื้อเยื่ออ่อนในร่างกาย  
**Nuclear medicine i.** การสร้างภาพทางเวชศาสตร์นิวเคลียร์ น. การกราดตรวจด้วยสารกัมมันตรังสี *คम्म. radionuclide scanning*

**Imago** ภาพบุคคลฝังใจ น. ภาพได้สำนึกบุคคลประทับใจในวัยเด็ก

**Imbalance** การเสียสมดุล น. ๑. *คम्म. disequilibrium* ความหมายที่ ๒ ; ๒. ความไร้ความสามารถโดยตรงเนื่องจากกล้ามเนื้อเสียสมดุล  
**Autonomic i.** การเสียสมดุลอัตโนมัติ น. ความผิดปกติแบบ ภาวะไร้สหการอัตโนมัติ *คम्म. vasomotor imbalance*

**Imbibition** การดูดซึม น. ๑. การดูดซึมของเหลว ๒. การดูดซับวัสดุต่างๆ เช่น ไนมัน เกล็ดเลือดที่อยู่ในกระแสเลือดติดที่ผนังหลอดเลือด

**Iminoglycinuria** ภาวะปัสสาวะอิมิโนกลัยซีน น. โรคหลอดเลือดพันธุกรรมที่มีกลัยซีนและกรดอิมิโนโปรลีนและฮัยดรอกซีโปรลีน

**Immersion** การจุ่ม น. การนำสิ่งของลงในของเหลวแล้วยกขึ้น น.

**Immiscible** ผสมกันไม่ได้ ว. ไม่สามารถผสมให้เข้ากันได้

**Immobilization** การยึดนิ่ง น. การทำให้เคลื่อนไหวไม่ได้ เช่น การใส่เฝือก

**Immortalization** การทำให้เป็นอมตะ น. การยืดอายุขัยทำให้ไม่ตาย เช่น การได้รับภูมิต้านการจำกัดการเจริญหรืออายุขัย

**Immune** -ภูมิคุ้มกัน ว. ๑. ป้องกันการติดเชื้อ ๒. เกี่ยวกับระบบคุ้มกัน และการตอบสนองของภูมิคุ้มกัน

**Immunity** ภูมิคุ้มกัน น. ภาวะที่ร่างกายสามารถป้องกันการเกิดโรคติดเชื้อ ซึ่งได้จากภูมิที่สร้างโดยเคยติดเชื้อ หรือได้รับการสร้างขึ้น  
**Acquired i.** ภูมิคุ้มกันรับมา น. ภูมิคุ้มกันที่เกิดจากการติดเชื้อหรือได้รับวัคซีน หรือจากการถ่ายโอนแอนติบอดี หรือลิ้มโฝคัยต์จากผู้ที่มีภูมิคุ้มกัน  
**Active i.** ภูมิคุ้มกันกัมมันต์ น. ภูมิคุ้มกันที่เกิดจากการกระตุ้นด้วยสารก่อภูมิคุ้มกัน  
**Antibacterial i.** ภูมิคุ้มกันต้านแบคทีเรีย น. ความสามารถด้านการติดเชื้อแบคทีเรีย  
**Artificial immunity** ภูมิคุ้มกันประดิษฐ์ น. ภูมิคุ้มกันที่เกิดจากได้รับมา ดู *acquired immunity*  
**Cell-mediated immunity (CMI)** ภูมิคุ้มกันผ่านเซลล์ น. ภูมิคุ้มกันที่เกิดจากลิ้มโฝคัยต์ หรือสารหลั่ง (ลิ้มโฝโค่น)  
**Cross i.** ภูมิคุ้มกันไขว้ น. ภูมิคุ้มกันจากได้รับเชื้อแตกต่างที่มีความสัมพันธ์ใกล้เคียง

**Immunization** การสร้างภูมิคุ้มกัน น. มี ๒ วิธี  
**Active i.** การสร้างภูมิคุ้มกันกัมมันต์ น. การกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันการเกิดโรค  
**Adoptive i.** การสร้างภูมิคุ้มกันแบบอุปถัมภ์ น. การสร้างภูมิคุ้มกันโดยถ่ายโอนลิ้มโฝคัยต์จากผู้ให้ที่มีภูมิคุ้มกัน  
**Passive i.** การสร้างภูมิคุ้มกันอนุโลม น. *คम्म. adoptive i.*